

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

4. Honor literarum per Pegasus significatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

tat, ornat, efflorescere facit. Eleganter Horatius lib. 4. Od. 2.
 Monte decurrentis velut amnis, imbræ
 Quem super notas aluere ripas,
 Fervet, inamensisque ruit profundo.
 Pindarus ore.

Hinc etiam discis, nullam esse tantam difficultatem, quæ consiliis & magnitudine animi superari non possit. Nihilque tam arduum, tamque inaccessum existere, quod ingenij dexteritate attingere, & assequi non queas. Vide Alciati emblema 14. Unde Bellerophonta dictum putans, quasi θεληφόροντα. Sapientem consultorem vel τὰ βιβλία φέρεται mala ferentem

III. (c) Præterea Pegasum Aurora à Jove obtinuit; quò significatur vigilandum esse Sapientiam quærenti; est enim, juxta adagium, *Aurora Musis amica*. Sapientissimus regum profatur: *Qui de luce vigilaverit ad illam (Sapientiam) non laborabit; assidentem enim illam foribus suis inveniet* Sap. 6. Est enim tempus matutinum aptissimum disciplinis hauriendis; assidet quasi *Sapientia foribus*, dum ultro affluunt optima sensa menti; quæ alio tempore multo labore conquirenda. Manè corpus omne studijs habilius, caput defœcatum, stomachus exoneratus, tempus quietum, animus à diurnis negotijs vacuus, vegetiores omnes sensus. Hinc aurora in esedo, Pegaso & gallo illud trahente, faciem manu extollens pingitur, cum lemmate: *Doctrinae præceptum*. Veteres docebant, ad auroram cum Dijs versandum; quibus illud solenne: à Jove principium. Credebant enim Jovem primò manè operam dare hominum audientiæ. Hinc Æneid. 11. Æneas

Vota Deūm primò vīctor solvebat Eo.

Id est, principio diei; quod maximè faciendum Musarum cultoribus, quarum, ut *apertas*, quod dicitur, *Iannas habeant*, summo mane pulsent eas. Et Manna illud cœleste Exod. 16. ante solis ortum erat colligendum. Sic dulces litterarum fructus gustantur ab illis, qui surgenti soli vel Aurora matutinum ferunt *Ave*, quod suis olim Patronis Romani clientes factitabant.

IV. (d) Sed cur *alatus Pegasus*, & in cœlum evolans, ibique sideribus additus dicitur? Hic doctrinæ volatus est, præsertim si altera illi sit ala, virtutis scilicet, conjuncta; Pennas addit *Fama*, & gloria in terris propagata. Venusinus lib. 2. Od. 2.

Illus.

(c) *Aurora Musis amica*. (d) *Pegasus in cœlum translatio*, q̄d ala, denotant honores litterarum.

Illum ager penna metuente solvi

Fama superstes.

Ita pennatus Pegasus infessores suos in altum extollit humō, & quod idem Poëta canit Od. 1. lib. 1. *secernit populo & Dijs miscet superis.* Quis enim nescit, quibus honoribus ubique gentium affecti sint viri Sapientes? Ennius certè Poëta moriens, vetuit *decorari lacrimis funus*, quòd diceret, volitare se per ora virām, tanquam inextinctum. Defuncti statuam Scipio Africanus sepulchro suo imponi jussit, ut indicaret, inter mortuos stare, viveréque virum doctum. Platonis in Siciliam venienti Dionysius tyrannus, quamvis ad superbiam, sævitiamque natus, navim misit obviam regio splendore apparatam. Et egredientem, in littore aureis quadrigis exceptit, atque in urbem Syracusas triumphabundus induxit. Plutarch. Ad *Livium* Romanæ historiæ scriptorem visendum, è remotis regionibus accursus fuit. Virgilio in theatro carmina recitanti, universus populus Romanus, perinde ac Imperatori Rom. assurrexit. Zenonem philosophum Athenienses tanto honore prosecuti sunt, ut apud eum claves urbis deponerent, ipsūmque ornarent aureā coronā & imagine ærea. Laertius. Ut adeò meritò *Euphemie* Musarum nutrix fuisse feratur. Pausan. in Boeoticis. Nam hæc *Bonam Famam* seu *Gloriam* significat; quòd Ciceronis illud confirmatur: honos alit artes, omnésque inciduntur ad studia, gloriā. Vnde ille litterarum amore incensus Poëta:

Magnum iter ascendo, sed dat mihi gloria vires,
Non venit è facili lecta corona jugo.

Confirmat hanc explicationem Pierius in hieroglyphicis, *Famam per Pegasum* denotari docens: esse eam è Medusæ capite ortam, terroris utique plenam; nam plurimos absterret litterarum labor: sed hunc metum qui vicerit, ejusque primo terriculo quasi caput amputaverit, cum velut Pegaso quodam in altum evehi, & spectandum cum admiratione reddi. Fontem autem Pegaseā ungułā in Parnaso excitatum, ait esse Symbolum, quod homines sapientes propincent hinc argumentum alijs defe scribendi, ipsique tingant suum calatum ad illustria aliorum facinora celebranda, & famam extendendam. Confirmat hæc omnia Ecclesiasticus cap. 39. loquens de viro sapiente: *Collaudabunt multi Sapientiam ejus, & usque in seculum non delebitur: non recedet memoria ejus, & nomen ejus requiretur à generatione in generationem.* Pegasus alatus insuper indicio est, esse suis pennis, quod proverbio fertur, *volandum, hoc est,*

est honoribus, ingenio & industriâ sibi comparatis, non alienis, vel pecunia emptis superbiendum. Nam *Ingenium* Pegasus est: ejus alae sunt celeritas inveniendi, & rationes ad aliquid demonstrandum, excogitandi. Procul hinc Trofuli, quorum pilei volant pennis & cerebra stupent plumbo. Pegasus inter *astra* radiat, quia Docti stellis comparantur, Danielis cap. 12. *Qui autem docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti.* Nam & suo illustrantur ingenio, & lumen dividunt in alios. Hæc de Pegaso. Redimus ad Bellerophontem & Chimæram.

V. (f) Pugna Bellerophontis ac victoria adversus monstrum trifforme, videtur ostendere, quale certamen pro Castitate contra Libidinem sit fuscipiendum; quæ repræsentatur per hoc portentum, de quo Ovid. 9. Metam.

----- medijs in partibus *hircum*

Pectus & ora *læ*, caudam *serpentis* habebat.

Flammis ore vomuisse Virgilius autor est 6. Æneid.

----- flammisque armata Chimæra.

Et Horatius Ode 17. lib. 2. vocat Chimæræ spiritum igneæ. Nimirum Amor impurus cum impetu & ferocia (*agnoscas leonem*) invadit hominem; ut *hircus* progreditur, & in occupato jam pectori petulantem lascivit; deinde aculeos doloris & pœnitentiæ post se relinquit, *Draconem* putâ seu *colabrum*, in fine mordentem. Est vero *Libido* commotio Voluptatis turpis, repugnante ratione excitata, & occultus quidam igniculus, quo pectus semel afflatum ita æstuat, ut, tanquam oleum igni sit additum, ardere non cesset, donec potiatur ejus, quod concupiscit. Et hic ipse est, quem *Cupidinem* vocant, qui est ipsò Vulcanò, ut vir eruditus loquitur, ardentior, quippe cuius origo est ignea, processus errans, exitus pœnitendus. Nec frustra hic leo vomit ignem; de quo Hieronymus in epistolis: ô ignis infernalis, luxuria, cuius materia gula, cuius flamma superbia, cuius scintilla, prava colloquia: cuius fumus infamia & immunditia, cuius finis gehenna. Quod vero medium Chimæræ partem *Caper* seu *hircu* constitutus, quid aliud innuitur, quam fœtor libidinis? est enim hoc animal (quod Plinius assérit) in Venerem immodicum; unde Horatius lib. 2. Od. 10. de Sacrificio Bacchi.

Libidinosus immolabitur caper.

Et alibi vocat *olidas capellas*: & capram, uxorem fætentis mariti. Virgilius appellat hædos *peruleos*. Proverbio dicitur: *hircum olet.* Spurcissimum enim vitium est impura voluptas. Seneca de brevit. vitæ, c.

R

6. Nat-

(f) Chimara Symbolum impura libidinis.